een santeon ziekenhuis

Okselklierverwijdering (okselkliertoilet)

Bij een okselkliertoilet verwijdert de chirurg alle lymfeklieren uit de oksel. Dit is nodig als er uitzaaiingen in de oksel zitten die niet goed genoeg hebben gereageerd op de voorbehandeling met chemotherapie, doelgerichte therapie of anti-hormonale therapie. Soms worden kankercellen in de lymfeklieren gevonden terwijl een voorbehandeling niet mogelijk is. Ook dan kan het nodig zijn alle lymfeklieren uit de oksel te verwijderen.

Voorbereiding

U krijgt voor de operatie algehele anesthesie. Dit is een ander woord voor narcose. U krijgt voorafgaand aan de operatie meestal telefonisch een gesprek met een medewerker van de Anesthesie.

U wordt voor het verwijderen van de okselklieren meestal 1 dag en 1 nacht opgenomen. Heel soms mag u op de dag van operatie al naar huis. Het is dan belangrijk dat u de eerste nacht niet alleen thuis bent. Zo kan er altijd iemand contact opnemen met het ziekenhuis als dat nodig is.

Meenemen naar het ziekenhuis:

- Medicijnen in de originele verpakking
- Medicijnpaspoort
- Eventuele dieetvoorschriften
- Pantoffels/slippers, extra setje ondergoed, makkelijk zittende kleding en toiletspullen
- Goed zittende sport-bh met een voor- of achtersluiting

Let op

- Draag geen make-up, nagellak en sieraden en onthaar uw oksel niet in de 7 dagen voor de operatie.
- Rook niet op de dag van de operatie.
- Regel vervoer terug naar huis. U mag niet zelf autorijden of fietsen.
- Volg de instructies op die u van Voorbereiding Opname heeft gekregen over nuchter zijn (niet eten en drinken voorafgaand aan de operatie).
- Draag geen sieraden en neem geen geld of andere kostbaarheden mee naar het ziekenhuis. Het ziekenhuis is bij zoekraken of diefstal niet aansprakelijk

Behandeling

Dag van de operatie

U meldt zich in het ziekenhuis in Utrecht op de afgesproken afdeling, route 6 of 4A. Daar krijgt u operatiekleding aan. Een kunstgebit en lenzen doet u uit, een gehoorapparaat mag u blijven dragen. U wordt eerst naar de

verkoever (de holding) gebracht. Daarna gaat u naar de operatiekamer. U krijgt een infuus. Via dit infuus krijgt u de narcose en medicijnen toegediend.

Tijdens de operatie verwijdert de chirurg de klieren uit de oksel. Meestal wordt de wond onderhuids gehecht met oplosbare hechtingen. Het litteken in de oksel is ongeveer 5 cm groot. De operatie duurt ongeveer een half uur.

Soms wordt de okselklierverwijdering tegelijk met een borstamputatie gedaan. U krijgt dan geen extra litteken in de oksel. De operatie duurt dan ook wat langer. Héél soms plaatst de chirurg een drain. Deze wordt meestal binnen 24 uur verwijderd. Meestal is een drain niet nodig.

Na de operatie

U wordt wakker op de uitslaapkamer. Van daaruit gaat u weer naar de afdeling. Op de afdeling komt de fysiotherapeut bij u langs. De fysiotherapeut neemt de oefeningen die u thuis kunt doen met u door.

Nazorg

Verzorging van de wond

De wond wordt meestal onderhuids gehecht. De hechtingen zijn niet te zien en lossen vanzelf op. Het is belangrijk dat u de wond elke dag bekijkt. Zo kunt u het herstel controleren.

U mag 24 uur na de operatie weer douchen. Na het douchen hoeft er in principe geen verband meer op de wond. Wacht met in bad gaan tot na uw eerste controle bij het Borstcentrum. Laat de papieren pleisters tot die controle wel op de wond zitten. Komt er nog vocht uit de wond? Leg dan een absorberend verband, katoenen maandverband of los gaasje in uw bh. Plak geen extra pleisters op de wond.

Litteken

Na de operatie kan er rond het litteken verharding ontstaan. Het kan een aantal weken tot maanden duren voordat dit weer soepel wordt. Ook het gevoel kan anders zijn. Nadat u op controle bent geweest bij het Borstcentrum en de wond dicht is, mag u het litteken insmeren met littekencrème of een neutrale huidolie. Hiermee kunt u het litteken wat soepeler maken.

Pijn

U mag thuis zo nodig paracetamol innemen. Afhankelijk van de pijn neemt u 500 of 1000 mg per keer. De maximale dosis is 4 x per dag 1000 mg.

Lichamelijk herstel

Het herstel na de operatie verschilt per persoon. Doe het tot de eerste controle bij de chirurg rustig aan. Doe nog geen zwaar lichamelijk en/of huishoudelijk werk. U mag niet zwaar tillen. Wacht met sporten.

Afhankelijk van de genezing van de wond, mag u uw activiteiten daarna uitbreiden. Meer hierover leest u hier: Leefregels en oefeningen na borstverwijdering en eventueel verwijderde lymfeklier(en) (https://www.antoniusziekenhuis.nl/leefregels-en-oefeningen-na-borstverwijdering-en-eventueel-verwijderd

e-lymfeklieren).

Mogelijke complicaties

Elke operatie kent risico's en complicaties. De meest voorkomende complicaties na een borstoperatie zijn:

- Nabloeding direct na de operatie: om deze te stoppen, is soms een tweede operatie nodig.
- Wondinfectie: u herkent een infectie aan koorts, een rode warme en pijnlijke huid rond de wond en het hard aanvoelen van het wondgebied. Als u dit merkt neem dan **altijd** contact op met het ziekenhuis. Bij een wondinfectie is een behandeling met antibiotica meestal voldoende. U komt dan wel vaker naar het ziekenhuis voor controle.
- Na de operatie kan er wondvocht in de oksel ontstaan. Dit heet seroom (ophoping van wondvocht onder de huid) en is een natuurlijk gevolg van de operatie. Als de zwelling soepel aanvoelt en u weinig klachten heeft, hoeft u zich hier niet ongerust over te maken.

Gevolgen van de operatie

Zenuwbeschadiging en schouderklachten

Bij een okselkliertoilet moet de chirurg vaak gevoelszenuwen in de oksel doorsnijden om alle klieren weg te halen. Hierdoor kunt veel minder of geen gevoel hebben in de oksel en de binnenkant van de arm. Het gevoel kan voor een deel terugkomen, maar dat kan weken tot maanden duren.

Na de operatie kunt u ook tijdelijk minder goed uw arm of schouder bewegen. Fysiotherapie kan helpen.

Lymfevattrombose

Doordat het lichaam na de operatie een andere route moet vinden om het lymfevocht af te voeren, kan er lymfevattrombose ontstaan. Dit zijn harde, pijnlijke en strakke strengetjes in de bovenarm/oksel. Hierdoor kunt u uw arm soms minder soepel bewegen. Dagelijks masseren van de strengetjes helpt. De klachten verdwijnen meestal binnen een paar weken. Blijven de klachten bestaan. Dan kan de oncologisch fysiotherapeut u vaak verder helpen.

Lymfoedeem

Bij de operatie zijn lymfevaten en lymfeklieren uit uw oksel verwijderd. Hierdoor kan uw lichaam lymfevocht moeilijker afvoeren. De kans op lymfoedeem is het grootst in de eerste twee jaar na de operatie, maar het kan ook daarna nog ontstaan.

Lymfoedeem gaat niet vanzelf over. Als u op tijd met oedeemtherapie begint, kan blijvend lymfoedeem worden voorkomen (https://www.antoniusziekenhuis.nl/zo-helpt-u-lymfoedeem-voorkomen). Let daarom op de volgende signalen en vraag uw casemanager om een verwijzing naar de oedeemtherapeut:

- Een strak gevoel om de bovenarm alsof er een band omheen zit.
- Een zwaar, moe gevoel in de arm en/of schouder.
- Tintelingen in de arm en/of hand.

Wanneer waarschuwt u het ziekenhuis?

Neem bij (een van) de volgende klachten contact op met de poli Chirurgie (tijdens kantooruren) of de Spoedeisende Hulp (buiten kantooruren):

- Roodheid van de wond
- Warmte van de wond
- Vies wondvocht
- Meer dan 38,5 graden koorts en rillingen
- 'Bal' met vocht in de oksel die u niet kunt indrukken

U vindt de contactgegevens in hoofdstuk 1 (https://www.antoniusziekenhuis.nl/contactgegevens-bij-borstkanker).

Controle-afspraak

U krijgt een afspraak met uw behandelaar bij het Borstcentrum. Uw behandelaar bespreekt de uitslag van het weefselonderzoek en de eventuele vervolgbehandeling met u. Ook wordt de wond gecontroleerd. We adviseren u iemand mee te nemen naar deze afspraak.

Contact Ziekenhuis	**T 088 320 30 00**